32000L0056

21.9.2000 ÚŘEDNÍ VĚSTNÍK EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ L 237/45

SMĚRNICE KOMISE 2000/56/ES

ze dne 14. září 2000,

kterou se mění směrnice Rady 91/439/EHS o řidičských průkazech

(Text s významem pro EHP)

KOMISE EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského společenství,

s ohledem na směrnici Rady 91/439/EHS ze dne 29. července 1991 o řidičských průkazech ([1]), naposledy pozměněnou směrnicí 97/26/ES ([2]), a zejména na čl. 7a odst. 2 uvedené směrnice,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Seznam harmonizovaných kódů Společenství uvedený v přílohách I a Ia směrnice 91/439/EHS je třeba upravit.

(2) Seznam harmonizovaných kódů Společenství vyžaduje další specifikaci s ohledem na vědecký a technický pokrok v této oblasti a další praktické zkušenosti získané při předchozích úpravách.

(3) Minimální požadavky na řidičské zkoušky stanovené v příloze II směrnice 91/439/EHS musí být revidovány s ohledem na vědecký a technický pokrok v této oblasti.

(4) Revize přílohy II je nezbytná v zájmu další harmonizace řidičských zkoušek ve Společenství a uvedení zkušebních požadavků do souladu s požadavky denního dopravního provozu. Pro praktické zkoušky by měla být zavedena hodnotící kritéria v zájmu posílení další harmonizace.

(5) Revize přílohy II je přímo zaměřená na zlepšení bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích. Proto by minimální požadavky na teoretické a praktické zkoušky měly být zvýšeny.

(6) Opatření této směrnice jsou v souladu se stanoviskem Výboru pro řidičské průkazy,

PŘIJALA TUTO SMĚRNICI:

Článek 1

Směrnice 91/439/EHS se mění takto:

1. Příloha I a příloha Ia se mění, v souladu s přílohou I této směrnice.

2. Příloha II se nahrazuje zněním uvedeným v příloze II této směrnice.

Článek 2

1. Členské státy uvedou v účinnost právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí nejpozději do 30. září 2003. Neprodleně o nich uvědomí Komisi.

Tato opatření přijatá členskými státy musí obsahovat odkaz na tuto směrnici nebo musí být takový odkaz učiněn při jejich úředním vyhlášení. Způsob odkazu si stanoví členské státy.

2. Členské státy sdělí Komisi znění hlavních ustanovení vnitrostátních právních předpisů, které přijmou v oblasti působnosti této směrnice.

Článek 3

Tato směrnice vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropských společenství*.

Článek 4

Tato směrnice je určena členským státům.

V Bruselu dne 14. září 2000.

Za Komisi
Loyola DE PALACIO
místopředsedkyně

([1]) Úř. věst. L 237, 24.8.1991, s. 1.
([2]) Úř. věst. L 150, 7.6.1997, s. 41.

PŘÍLOHA I

V příloze I bod 2, který se týká strany 4 řidičského průkazu, a v příloze Ia bod 2, který se týká strany 2 řidičského průkazu, v bodě 12 písm. a) se první odrážka nahrazuje tímto:

„— kódy 01 až 99: harmonizované kódy Společenství

ŘIDIČ (lékařské důvody)

01. Ochrana a/nebo korekce zraku

01.01 Brýle

01.02 Kontaktní čočka (čočky)

01.03 Ochranné brýle

01.04 Neprůsvitná čočka

01.05 Oční kryt

01.06 Brýle nebo kontaktní čočky

02. Sluchové/komunikační pomůcky

02.01 Sluchové pomůcky pro jedno ucho

02.02 Sluchové pomůcky pro obě uši

03. Protézy/ortézy

03.01 Protéza/ortéza horní končetiny

03.02 Protéza/ortéza dolní končetiny

05. Omezené použití (povinnost užití podkódu, řízení podléhá omezením z lékařských důvodů)

05.01 Omezení jízdy podle denní doby (například jedna hodina po východu slunce a jedna hodina před západem slunce)

05.02 Omezení jízdy v okruhu … km od místa bydliště řidiče nebo pouze ve městě/regionu …

05.03 Řízení bez cestujících

05.04 Jízda rychlosti nepřesahující … km/h

05.05 Řízení výhradně, je-li doprovázeno jiným držitelem řidičského oprávnění

05.06 Bez přívěsu

05.07 Zákaz jízdy na dálnicích

05.08 Zákaz jízdy pod vlivem alkoholu

PŘIZPŮSOBENÍ VOZIDLA

10. Upravená převodovka

10.01 Manuální převodovka

10.02 Automatická převodovka

10.03 Elektronicky ovládaná převodovka

10.04 Nastavení řadicí páky

10.05 Bez pomocné převodovky

15. Upravená spojka

15.01 Nastavení pedálu spojky

15.02 Ruční spojka

15.03 Automatická spojka

15.04 Přepážka před sklopeným/sejmutým pedálem spojky

20. Upravené brzdové systémy

20.01 Nastavený brzdový pedál

20.02 Zvětšený brzdový pedál

20.03 Brzdový pedál upravený na levou nohu

20.04 Brzdový pedál s podložkou pro chodidlo

20.05 Sklopený brzdový pedál

20.06 Ruční ovládání provozní brzdy

20.07 Maximální využití posilovací brzdy

20.08 Maximální využití nouzové brzdy zabudované v provozní brzdě

20.09 Nastavení parkovací brzdy

20.10 Ovládání parkovací brzdy elektricky

20.11 (Nastavení) nožní parkovací brzdy

20.12 Přepážka před sklopeným/sejmutým pedálem brzdy

20.13 Ovládání provozní brzdy kolenem

20.14 Elektricky ovládaná provozní brzda

25. Upravené systémy akcelerátoru

25.01 Nastavení plynového pedálu

25.02 Plynový pedál s podložkou pro chodidlo

25.03 Sklopený plynový pedál

25.04 Ruční ovládání plynu

25.05 Ovládání plynu na koleni

25.06 Servoakcelerátor (elektronický, pneumatický)

25.07 Plynový pedál nalevo od brzdového pedálu

25.08 Plynový pedál nalevo

25.09 Přepážka před sklopeným/sejmutým plynovým pedálem

30. Upravené společné systémy ovládání brzdových a akcelerátorových systémů

30.01 Souběžné pedály

30.02 Pedály (téměř) ve stejné úrovni

30.03 Posuvný plyn a brzda

30.04 Posuvný plyn a brzda s protézou

30.05 Sklopený/sejmutý plynový pedál a pedál brzdy

30.06 Zvýšená podlaha

30.07 Přepážka na straně brzdového pedálu

30.08 Přepážka pro protézu na straně brzdového pedálu

30.09 Přepážka před pedálem plynu a brzdovým pedálem

30.10 Podpěrka paty/nohy

30.11 Elektrické ovládání plynu a brzdy

35. Upravené uspořádání ovladačů

(Přepínače světel, stěrač/ostřikovač čelního skla, houkačka, směrová světla atd.)

35.01 Ovladače ovladatelné bez negativního vlivu na řízení a obsluhu

35.02 Ovladače ovladatelné bez puštění volantu a jeho příslušenství (otočný knoflík, vidlice apod.)

35.03 Ovladače ovladatelné levou rukou bez puštění volantu a jeho příslušenství (otočný knoflík, vidlice, apod.)

35.04 Ovladače ovladatelné pravou rukou bez puštění volantu a jeho příslušenství (otočný knoflík, vidlice, apod.)

35.05 Ovladače ovladatelné bez puštění volantu a jeho příslušenství (otočný knoflík, tlačítko apod.) a kombinace mechanismu plynu a brzdy

40. Upravené řízení

40.01 Standardní pomocné řízení

40.02 Posílené pomocné řízení

40.03 Řízení pomocí podpůrného systému

40.04 Prodloužený sloupek řízení

40.05 Nastavitelný volant (větší a/nebo silnější volant, zmenšený průměr volantu apod.)

40.06 Sklopný volant

40.07 Vertikální poloha volantu

40.08 Horizontální poloha volantu

40.09 Nožní ovládání řízení

40.10 Jiná úprava řízení (páka ručního řízení atd.)

40.11 Otočný knoflík na volantu

40.12 Ruční ortéza na volantu

40.13 S ortézou-tenodézou

42. Upravená zpětná zrcátka

42.01 Venkovní (levé nebo) pravé zpětné zrcátko

42.02 Venkovní zpětné zrcátko na blatník

42.03 Přídavné vnitřní zpětné zrcátko umožňující sledování provozu

42.04 Panoramatické vnitřní zpětné zrcátko

42.05 Zpětné zrcátko k eliminaci mrtvého úhlu

42.06 Vnější zpětné zrcátko(a) ovládaná elektricky

43. Upravené sedadlo řidiče

43.01 Sedadlo řidiče ve výšce umožňující dobrý výhled a v normální vzdálenosti od volantu a pedálů

43.02 Nastavení sedadla řidiče uzpůsobené anatomicky

43.03 Sedadlo řidiče s postranní podpěrou pro dobrou stabilitu při sezení

43.04 Sedadlo řidiče s postranní opěrkou

43.05 Prodloužení posouvání sedadla řidiče

43.06 Nastavení pásů

43.07 Postrojový bezpečnostní pás

44. Úpravy motocyklů (povinné užití podkódů)

44.01 Samostatně ovládaná brzda

44.02 Ručně ovládané brzdy (přední kolo) (nastavení)

44.03 Brzdy ovládané nohou (zadní kolo) (nastavení)

44.04 Rukověť plynu (nastavení)

44.05 Ruční ovládání převodovky a ruční spojka (nastavení)

44.06 Zpětné zrcátko (nastavení)

44.07 Ovladače (směrová světla, brzdové světlo,….) (nastavení)

44.08 Výška sedadla umožňující řidiči v poloze vsedě mít současně obě nohy na zemi

45. Motocykl pouze s postranním vozíkem

50. Omezení na určité vozidlo/číslo podvozku (identifikační číslo vozidla, VIN)

51. Omezení na určité vozidlo/registrační značku (registrační číslo vozidla, VRN)

SPRÁVNÍ ZÁLEŽITOSTI

70. Výměna řidičského průkazu č. … vydaného … (kým) (v případě třetí země rozlišovací značka EU/OSN; například 70.0123456789.NL)

71. Duplikát řidičského průkazu č. … (v případě třetí země rozlišovací značka EU/OSN; například 70.987654321.HR)

72. Pouze pro vozidla skupiny A se zdvihovým objemem válců nejvýše 125 cm^3 a výkonem nejvýše 11 kW (A1)

73. Pouze pro tříkolová a čtyřkolová vozidla skupiny B (B1)

74. Pouze pro vozidla skupiny C s maximální přípustnou hmotností do 7 500 kg (C1)

75. Pouze pro vozidla skupiny D s nejvýše 16 sedadly kromě sedadla řidiče (D1)

76. Pouze pro vozidla skupiny C s maximální přípustnou hmotností, která nepřevyšuje 750 kg (C1), s přívěsem s maximální přípustnou hmotností, která převyšuje 750 kg, pokud celková hmotnost takto vzniklé jízdní soupravy nepřevyšuje 12 000 kg a maximální přípustná hmotnost přívěsu nepřevyšuje hmotnost nenaloženého tažného vozidla (C1 + E)

77. Pouze pro vozidla skupiny D s nejvýše 16 sedadly kromě sedadla řidiče (D1), s přívěsem s maximální přípustnou hmotností, která převyšuje 750 kg, pokud a) celková hmotnost takto vzniklé jízdní soupravy nepřevyšuje 12 000 kg a maximální přípustná hmotnost přívěsu nepřevyšuje hmotnost nenaloženého tažného vozidla, b) přívěs není používán pro přepravu cestujících (D1 + E)

78. Pouze pro vozidla s automatickou převodovkou

(Směrnice 91/439/EHS, příloha II, bod 8.1.1, odst. 2)

79. (…) Pouze pro vozidla, která vyhovují specifikacím uvedeným v závorkách v souvislosti s použitím čl. 10 odst. 1 této směrnice

90.01: doleva

90.02: doprava

90.03: levá

90.04: pravá

90.05: ruční

90.06: nožní

90.07: použitelná“

PŘÍLOHA II

„PŘÍLOHA II

I. MINIMÁLNÍ POŽADAVKY NA ŘIDIČSKÉ ZKOUŠKY

Členské státy přijmou nezbytná opatření k tomu, aby žadatelé o řidičská oprávnění měli znalosti a dovednosti a vykazovali chování požadované k řízení motorového vozidla. Zkoušky zaváděné k tomuto účelu musí se musí skládat z:

— teoretické zkoušky, a poté

— zkoušky dovedností a chování.

Podmínky, za kterých jsou tyto zkoušky prováděny, jsou stanoveny níže.

A. TEORETICKÁ ZKOUŠKA

1. **Forma**

Je třeba zvolit takovou formu, aby bylo možné se přesvědčit, že žadatel má potřebné znalosti ve všech oblastech uvedených v odstavcích 2 až 4.

Žadatelé o řidičské oprávnění jedné skupiny, kteří již vlastní řidičské oprávnění jiné skupiny, nemusí podléhat obecným ustanovením bodů 2 až 4.

2. **Obsah teoretické zkoušky platné pro všechny skupiny vozidel**

2.1 Otázky musí být kladeny ke každému z následujících bodů, přičemž obsah a forma otázek se ponechává na uvážení každého členského státu.

2.1.1 Pravidla provozu na pozemních komunikacích:

— zejména s ohledem na svislé a vodorovné dopravní značky a signály, přednost v jízdě a omezení rychlosti.

2.1.2 Řidič:

— význam bdělosti a postoje k ostatním uživatelům silnice,

— vnímání, úsudek a rozhodování, zejména reakční doba, stejně jako změny v chování řidiče vlivem alkoholu, drog a léčiv, stavu mysli a únavy.

2.1.3 Pozemní komunikace:

— nejdůležitější zásady týkající se dodržování bezpečné vzdálenosti mezi vozidly, brzdných drah a držení vozidla na silnici při jízdě za různých podmínek počasí a stavu pozemní komunikace,

— rizikové faktory řízení týkající se různého stavu pozemní komunikace, zejména jeho změny s počasím a denní a noční dobou,

— vlastnosti různých druhů pozemních komunikací a příslušných právních předpisů.

2.1.4 Ostatní uživatelé pozemních komunikací:

— zvláštní rizikové faktory, které se týkají nedostatku zkušeností ostatních uživatelů pozemních komunikací a nejvíce zranitelných skupin uživatelů jako jsou děti, chodci, cyklisté a lidé se sníženou pohyblivostí,

— rizika spočívající ve způsobu jízdy a řízení různých druhů vozidel a v různém zorném poli jejich řidičů.

2.1.5 Obecné předpisy a ostatní záležitosti:

— pravidla, která se týkají správních dokladů požadovaných k používání vozidla,

— obecná pravidla určující, jak se musí řidič chovat v případě nehody (umístění výstražného zařízení a zapnutí varovné signalizace) a opatření, která může učinit, aby pomohl obětem silniční nehody, je-li to nezbytné,

— bezpečnostní opatření, která se týkají vozidla, přepravovaného nákladu a přepravovaných osob.

2.1.6 Bezpečnostní opatření při vystupování z vozidla.

2.1.7 Technická hlediska spojená s bezpečností provozu na pozemních komunikacích; žadatel musí být schopen zjistit nejběžnější závady, zejména v systému řízení, odpružení a brzdném systému, pneumatikách, světlech a ukazatelích směru, odrazových sklech, zpětných zrcátkách, čelním skle a stěračích, výfukovém systému, bezpečnostních pásech a zvukovém výstražném zařízení.

2.1.8 Bezpečnostní vybavení vozidla, a zejména užívání bezpečnostních pásů, opěrek hlav a dětských zádržných systémů.

2.1.9 Pravidla týkající se užívání vozidla ve vztahu k životnímu prostředí (přiměřené používání zvukových výstražných zařízení, přiměřená spotřeba pohonných hmot, omezení znečišťujících emisí atd.).

3. **Zvláštní ustanovení pro skupiny A a A1**

3.1 Povinné ověření obecných znalostí o:

3.1.1 používání ochranné výstroje, například rukavic, bot, oblečení a ochranné přílby;

3.1.2 viditelnosti řidičů motocyklu pro jiné uživatele pozemní komunikace;

3.1.3 rizikových faktorech týkajících se různých podmínek na pozemních komunikacích, jak je uvedeno výše, se zvláštním zřetelem na kluzké části, například kryty kanalizace, vodorovné dopravní značky, například čáry a šipky, tramvajové koleje;

3.1.4 technických hlediscích spojených s bezpečností provozu na pozemních komunikacích, jak je uvedeno výše, se zvláštním zřetelem na nouzový spínač brzdění, hladinu oleje a stav řetězu.

4. **Zvláštní ustanovení pro skupiny C, C + E, C1, C1 + E, D, D + E, D1 a D1 + E**

4.1. Povinné ověření obecných znalostí o:

4.1.1 pravidlech pro doby řízení a doby odpočinku ve smyslu nařízení Rady (EHS) č.3820/85 ([1]); užití záznamového zařízení ve smyslu nařízení Rady (EHS) 3821/85 ([2]);

4.1.2 pravidlech, která se týkají druhu dotyčné dopravy, věcí nebo cestujících;

4.1.3 dokladech pro provoz vozidla a dopravních dokladech požadovaných pro vnitrostátní a mezinárodní přepravu věcí a cestujících;

4.1.4 chování v případě nehody; znalost opatření, která mají být učiněna po nehodě nebo podobné události, včetně záchranných akcí, například evakuace cestujících a základní znalost první pomoci;

4.1.5 opatřeních, která je třeba učinit při demontáži a výměně kol;

4.1.6 pravidlech pro hmotnosti a rozměry vozidel; pravidlech pro omezovače rychlosti;

4.1.7 překážkách v zorném poli daných vlastnostmi jejich vozidel;

4.1.8 orientaci v silniční mapě, plánování cesty, včetně užití elektronických navigačních systémů (není povinné);

4.1.9 bezpečnostních faktorech, které se týkají nakládání vozidla: kontroly nákladu (uspořádání a upevnění), obtíží s různými druhy nákladu (například kapalin, zavěšených nákladů …), nakládky a vykládky věcí a užití nakládacího zařízení (pouze pro skupiny C, C + E, C1, C1 + E);

4.1.10 odpovědnosti řidiče při přepravě cestujících: pohodlí a bezpečnost cestujících; přeprava dětí; nezbytná kontrola před odjezdem; všechny druhy autobusů by měly být součástí teoretické zkoušky (autobusy veřejné linkové dopravy a zájezdové autobusy, autobusy o zvláštních rozměrech …) (pouze pro skupiny D, D + E, D1, D1 + E).

4.2. Povinné ověření obecných znalostí, které se týkají následujících dalších ustanovení o skupinách C, C + E, D a D + E:

4.2.1 zásady konstrukce a funkce: spalovacích motorů; kapalin (například motorového oleje, chladicí směsi, kapaliny do ostřikovače skla), palivového systému, elektrického systému, zapalovacího systému, převodového ústrojí (spojky, převodovky atd.);

4.2.2 mazání a ochrana před mrazem;

4.2.3. zásady konstrukce, montáže a správného používání pneumatik a péče o ně;

4.2.4 zásady typů, chod, hlavní části, zapojení a užívání brzd, denní údržba nastavení brzd a regulátorů rychlosti a užívání protiblokovacích brzd;

4.2.5 zásady typů, chod, funkce, hlavní části, zapojení a užívání spojovacích systémů a jejich denní údržba (pouze pro skupiny C + E, D + E);

4.2.6 metody lokalizace příčin poruch;

4.2.7 preventivní údržba vozidel a nezbytné běžné opravy;

4.2.8 odpovědnost řidiče s ohledem na přebírání, přepravu a dodávání věcí v souladu s dohodnutými podmínkami (pouze pro skupiny C, C + E).

([1]) Úř. věst. L 370, 31.12.1985, s. 1.
([2]) Úř. věst. L 370, 31.12.1985, s. 8.

B. ZKOUŠKA DOVEDNOSTÍ A CHOVÁNÍ

5. **Vozidlo a jeho vybavení**

5.1. Řízení vozidla s převodovkou s ručním řazením je předmětem zkoušky dovedností a chování vykonané na vozidle s ručně ovládanou převodovkou.

Pokud zkoušku dovedností a chování vykoná žadatel ve vozidle s automatickou převodovkou, v každém řidičském průkazu vydaném na základě této zkoušky se to zaznamená. Řidičský průkaz s tímto záznamem smí být užit pouze pro řízení vozidel s automatickou převodovkou.

‚Vozidlem s automatickou převodovkou' se rozumí vozidlo, u kterého je možno měnit převodový poměr mezi motorem a koly pouze užitím akcelerátoru nebo brzd.

5.2. Vozidla užitá při zkoušce dovedností a chování musí vyhovovat následujícím minimálním kritériím. Členské státy mohou zavést ustanovení pro přísnější kritéria nebo přidat jiná.

Skupina A:

— postupný přístup (první věta čl. 6 odst. 1 písm b)) první odrážky: motocykl bez postranního vozíku se zdvihovým objemem válců nad 120 cm^3, schopný rychlosti alespoň 100 km/h,

— přímý přístup (druhá věta čl. 6 odst. 1 písm b)) první odrážky: motocykl bez postranního vozíku s výkonem motoru alespoň 35 kW.

Podskupina A1:

Motocykl bez postranního vozíku se zdvihovým objemem válců alespoň 75 cm^3.

Skupina B:

Čtyřkolové vozidlo skupiny B schopné rychlosti alespoň 100 km/h.

Skupina B + E:

Jízdní souprava tvořená zkušebním vozidlem skupiny B a přívěsem s maximální přípustnou hmotností alespoň 1 000 kg, schopná jízdy rychlostí alespoň 100 km/h, která nespadá do skupiny B; nákladový oddíl přívěsu sestává z uzavřeného skříňového tělesa o šířce a výšce odpovídající alespoň šířce a výšce motorového vozidla; uzavřené skříňové těleso může být o něco méně širší než motorové vozidlo, pokud je výhled dozadu možný pouze za použití vnějších zpětných zrcátek motorového vozidla; skutečná celková hmotnost přistaveného přívěsu musí být nejméně 800 kg.

Podskupina B1:

Tříkolové nebo čtyřkolové vozidlo s vlastním pohonem schopné rychlosti alespoň 60 km/h.

Skupina C:

Vozidlo skupiny C s maximální přípustnou hmotností alespoň 12 000 kg, délkou alespoň 8 m a šířkou alespoň 2,40 m a schopné jízdy rychlostí alespoň 80 km/h, vybavené protiblokovacími brzdami a převodovkou, která má alespoň osm převodových stupňů vpřed, a záznamovým zařízením ve smyslu nařízení (EHS) č. 3821/85; nákladový oddíl sestává z uzavřené skříňové nástavby, která je alespoň tak široká a vysoká jako kabina; skutečná maximální přípustná hmotnost přistaveného vozidla musí být nejméně 10 000 kg.

Skupina C + E:

Buď kloubové vozidlo nebo jízdní souprava zkušebního vozidla skupiny C a přívěsu o délce alespoň 7,5 metrů; jak kloubové vozidlo, tak jízdní souprava musí mít celkovou hmotnost alespoň 20 000 kg, délku alespoň 14 metrů a šířku alespoň 2,40 metrů, musí být schopné jízdy rychlostí alespoň 80 km/h, vybavené protiblokovacími brzdami a převodovkou, která má alespoň osm převodových stupňů vpřed, a záznamovým zařízením ve smyslu nařízení (EHS) č. 3821/85; nákladový oddíl sestává z uzavřené skříňové nástavby, která je alespoň tak široká a vysoká jako kabina; skutečná celková hmotnost jak přistaveného kloubového vozidla, tak jízdní soupravy musí být nejméně 15 000 kg.

Podskupina C1:

Vozidlo podskupiny C1 s maximální přípustnou hmotností alespoň 4 000 kg, délkou alespoň pět metrů a schopné jízdy rychlostí alespoň 80 km/h; vybavené protiblokovacími brzdami a záznamovým zařízením ve smyslu nařízení (EHS) č. 3821/85; nákladový oddíl sestává z uzavřeného skříňového tělesa, které je alespoň tak široké a vysoké jako kabina.

Podskupina C1 + E:

Jízdní souprava tvořená zkušebním vozidlem podskupiny C1 a přívěsem s maximální přípustnou hmotností alespoň 1 250 kilogramů; tato jízdní souprava musí mít délku alespoň osm metrů a být schopná jízdy rychlosti alespoň 80 km/h; nákladový oddíl přívěsu sestává z uzavřeného skříňového tělesa, které je alespoň tak široké a vysoké jako kabina; uzavřené skříňové těleso může být o něco méně širší než kabina, pokud je výhled dozadu možný pouze za použití vnějších zpětných zrcátek motorového vozidla; skutečná celková hmotnost přistaveného přívěsu musí být nejméně 800 kg.

Skupina D:

Vozidlo skupiny D o délce alespoň 10 metrů a šířce alespoň 2,40 metrů, schopné jízdy rychlostí alespoň 80 k/hod; vybavené protiblokovacími brzdami a záznamovým zařízením ve smyslu nařízení (EHS) č. 3821/85.

Skupina D + E:

Jízdní souprava tvořená zkušebním vozidlem skupiny D a přívěsem s maximální přípustnou hmotností alespoň 1 250 kilogramů, schopná jízdy rychlostí alespoň 80 km/h; nákladový oddíl přívěsu sestává z uzavřeného skříňového tělesa, které je alespoň dva metry široké a dva metry vysoké; skutečná celková hmotnost přistaveného přívěsu musí být nejméně 800 kg.

Podskupina D1:

Vozidlo podskupiny D1 s maximální přípustnou hmotností alespoň 4 000 kg, o délce alespoň pět metrů a schopné jízdy rychlostí alespoň 80 km/h, vybavené protiblokovacími brzdami a záznamovým zařízením ve smyslu nařízení (EHS) č. 3821/85.

Podskupina D1 + E:

Jízdní souprava tvořená zkušebním vozidlem skupiny D a přívěsem s maximální přípustnou hmotností alespoň 1 250 kilogramů, schopná jízdy rychlostí alespoň 80 km/h; nákladový oddíl přívěsu sestává z uzavřeného skříňového tělesa, které je alespoň dva metry široké a dva metry vysoké; skutečná celková hmotnost přistaveného přívěsu musí být nejméně 800 kg.

Zkušební vozidla pro skupiny B + E, C, C + E, C1, C1 + E, D, D + E, D1 a D1 + E, která nejsou v souladu s minimálními výše uvedenými kritérii, ale která se užívala v okamžiku nebo před vstupem této směrnice Komise v platnost, mohou být ještě používaná v období nepřesahujícím deset let od tohoto dne. Požadavky týkající se nákladu přepravovaného těmito vozidly mohou členské státy stanovit nejpozději do deseti let od vstupu této směrnice v platnost.

6. **Dovednosti a chování, které se zkoušejí v skupinách A a A1**

6.1. Příprava a technická kontrola vozidla s ohledem na bezpečnost provozu na pozemních komunikacích

Žadatel musí prokázat, že je schopen připravit vozidlo pro bezpečnou jízdu tím, že splní následující požadavky:

6.1.1 upravit si ochranné pomůcky, například rukavice, boty, oblečení a ochrannou přílbu;

6.1.2 předvést namátkovou kontrolu stavu pneumatik, brzd, řízení, nouzového spínače signalizace brzdění, (je-li k dispozici), řetězu, hladiny oleje, světel, odrazových skel, směrových světel a výstražných zvukových zařízení.

6.2. Základní jízdní úkony, které se zkoušejí s ohledem na bezpečnost provozu na pozemních komunikacích:

6.2.1 dát motocykl na jeho stojan, sejmout motocykl se stojanu a vést jej bez použití motoru;

6.2.2 zaparkovat motocykl na stojan;

6.2.3 alespoň dva jízdní úkony, včetně slalomu, které mají být provedeny při pomalé rychlosti; to by mělo umožnit posouzení schopnosti současně ovládat spojku a brzdu, udržovat rovnováhu a směr pohledu, polohu na motocyklu a polohu chodidla na opěrkách pro nohy;

6.2.4 alespoň dva jízdní úkony, které mají být provedeny při vyšší rychlosti, z nichž jeden při zařazeném druhém nebo třetím rychlostním stupni a rychlosti alespoň 30 km/h, a jeden spočívající ve vyhýbání se překážce při minimální rychlosti 50 km/h; to by mělo umožnit posouzení schopností udržovat při tom polohu na motocyklu, směr pohledu, rovnováhu a ovládat techniku řízení a techniku řazení;

6.2.5 brzdění: předvést alespoň dva úkony brzdění, včetně nouzové brzdy, při minimální rychlostí 50 km/h; to by mělo umožnit posouzení schopnosti ovládat přední a zadní brzdy, udržovat směr pohledu a polohu na motocyklu;

Zvláštní jízdní úkony uvedené v bodech 6.2.3 a 6.2.5 musí být provedeny nejpozději pět let od vstupu této směrnice v platnost.

6.3. Chování v provozu na pozemních komunikacích

Žadatelé musí v situacích běžného provozu na pozemních komunikacích, při dodržování všech zásad bezpečnosti a s ohledem na všechna nezbytná opatření předvést následující úkony:

6.3.1 rozjezd: po zaparkování, po zastavení v provozu; opuštění příjezdové cesty;

6.3.2 jízdu po rovné pozemní komunikaci, projíždění okolo jedoucích vozidel včetně zúženého prostoru;

6.3.3 jízdu v zatáčkách;

6.3.4 křižovatky: příjezd do křižovatek a průjezd křižovatkami a dálničními uzly;

6.3.5 změna směru jízdy: odbočování doleva a doprava; přejíždění jízdních pruhů;

6.3.6 příjezd na dálnici/výjezd z dálnice nebo jiné silnice (je-li k dispozici): zařazení do rychlejšího pruhu, přejezd do pomalejšího pruhu;

6.3.7 předjíždění/míjení: předjíždění jiných vozidel (je-li to možné): jízda podél překážek, například parkujících automobilů; předjíždění jinými vozidly (je-li to vhodné);

6.3.8 zvláštní vlastnosti pozemní komunikace (jsou-li k dispozici): kruhové objezdy, železniční úrovňové přejezdy; zastávky tramvají/autobusů; přechody pro chodce; jízda do kopce a z kopce při velkém podélném sklonu;

6.3.9 provedení nezbytných opatření při opouštění vozidla.

7. **Dovednosti a chování, které se zkoušejí ve skupinách B, B1 a B + E**

7.1. Příprava a technická kontrola vozidla s ohledem na bezpečnost provozu na pozemních komunikacích

Žadatelé musí prokázat, že jsou schopni přípravy pro bezpečnou jízdu dodržením následujících požadavků:

7.1.1 upravení sedadla podle potřeby k zajištění správné polohy při sezení;

7.1.2 upravení zpětných zrcátek, bezpečnostních pásů a opěrek hlavy, jsou-li k dispozici;

7.1.3 kontrola zavření dveří;

7.1.4 provedení namátkové kontroly stavu pneumatik, řízení, brzd, kapalin (například motorového oleje, chladicí směsi, kapaliny do ostřikovače skla), světel, odrazových skel, ukazatelů směru a výstražného zvukového zařízení;

7.1.5 kontrola bezpečnostních faktorů, které se vztahují k nakládání vozidla: karoserie, plachet, dveří od nákladního prostoru, způsobu nakládky, zabezpečení nákladu (pouze pro skupinu B + E);

7.1.6 kontrola spojovacího zařízení, brzd a elektrických spojení (pouze pro skupinu B + E).

7.2 skupiny B a B1: zvláštní jízdní úkony, které se zkoušejí s ohledem na bezpečnost provozu na pozemních komunikacích

Zkouší se výběr z těchto jízdních úkonů (alespoň dva jízdní úkony ze čtyř bodů včetně jednoho bodu při couvání):

7.2.1 couvání na přímé silnici nebo couvání doprava nebo doleva za udržování správného jízdního pruhu;

7.2.2 otočení vozidla přední částí do opačné strany za použití chodu vpřed a zpětného chodu;

7.2.3 zaparkování vozidla a opuštění parkovacího místa (podélné, šikmé nebo kolmé parkování, za použití chodu vpřed a zpětného chodu, na rovině, do kopce nebo z kopce);

7.2.4 zabrzdění přesně na určeném místě; provedení nouzového zastavení není povinné.

7.3 skupina B + E: zvláštní jízdní úkony, které se zkoušejí s ohledem na bezpečnost provozu na pozemních komunikacích:

7.3.1 připojení přívěsu k motorovému vozidlu a odpojení přívěsu od motorového vozidla nebo odpojení přívěsu od motorového vozidla a opětné připojení přívěsu k motorovému vozidlu; tento jízdní úkon musí začínat s tažným vozidlem zaparkovaným vedle přívěsu (tj. nikoliv v jedné řadě);

7.3.2 couvání v zatáčce, jejíž zakřivení je ponecháno na rozhodnutí členských států;

7.3.3 bezpečné zaparkování pro nakládku a vykládku.

7.4. Chování v provozu na pozemních komunikacích

Žadatelé musí při dodržení naprosté bezpečnosti a provedení všech nezbytných opatření provést všechny následující úkony při běžných situacích silničního provozu:

7.4.1 rozjezd: po zaparkování, po zastavení v provozu; opuštění příjezdové cesty;

7.4.2 jízdu po rovné pozemní komunikaci, projíždění okolo jedoucích vozidel včetně zúženého prostoru;

7.4.3 jízdu v zatáčkách;

7.4.4 křižovatky: příjezd do křižovatek a průjezd křižovatkami a dálničními uzly;

7.4.5 změnu směru jízdy: odbočování doleva a doprava; přejíždění z jízdních pruhů;

7.4.6 příjezd na dálnici/výjezd z dálnice nebo jiné silnice (je-li k dispozici): zařazení do rychlejšího pruhu, přejezd do pomalejšího pruhu;

7.4.7 předjíždění/míjení: předjíždění jiných vozidel (je-li to možné): jízda podél překážek, například parkujících automobilů; předjíždění jinými vozidly (je-li to vhodné);

7.4.8 zvládnutí zvláštních charakteristik silnice (jsou-li k dispozici): křižovatky s kruhovým objezdem, železniční úrovňové přejezdy; zastávky tramvají/autobusů; přechody pro chodce; jízda do kopce a z kopce při velkém podélném sklonu;

7.4.9 provedení nezbytných opatření při vystupování z vozidla.

8. **Dovednosti a chování, které se zkoušejí ve skupinách C, C + E, C1, C1 + E, D, D + E, D1 a D1 + E**

8.1 Příprava a technická kontrola vozidla s ohledem na bezpečnost provozu na pozemních komunikacích

Žadatelé musí prokázat, že jsou schopni přípravy pro bezpečnou jízdu dodržením následujících požadavků:

8.1.1 upravení sedadla podle potřeby k zajištění správné polohy při sezení;

8.1.2 upravení zpětných zrcátek, bezpečnostních pásů a opěrek hlavy, jsou-li k dispozici;

8.1.3 provedení namátkové kontroly stavu pneumatik, řízení, brzd, světel, odrazových skel, ukazatelů směru a výstražného zvukového zařízení;

8.1.4 kontrola posilovačů brzd a systémů řízení; kontrola stavu kol, disků kol, blatníků, čelního skla, oken a stěračů, kapalin (například motorového oleje, chladicí směsi, kapaliny do ostřikovače skla); kontrola a používání přístrojové desky včetně záznamového zařízení ve smyslu nařízení (EHS) č. 3821/85;

8.1.5 kontrola tlaku vzduchu, zásobníků vzduchu a odpružení;

8.1.6 kontrola bezpečnostních faktorů, které se vztahují k nakládání vozidla: karoserie, plachet, dveří od nákladního prostoru, nakládacího zařízení (je-li k dispozici), způsobu nakládky, zabezpečení nákladu (pouze pro skupiny C, C + E, C1, C1 + E);

8.1.7 kontrola spojovacího zařízení, brzd a elektrických spojení (pouze pro skupiny C + E, C1 + E, D + E, D1 + E);

8.1.8 schopnost provést zvláštní bezpečnostní opatření, která se týkají vozidla: kontroly karoserie, dveří pro cestující, nouzových východů, výbavy pro první pomoc, hasicích přístrojů a ostatního bezpečnostního vybavení (pouze pro skupiny D, D + E, D1, D1 + E);

8.1.9 orientace v mapě, plánování cesty včetně užití elektronických navigačních systémů (není povinné).

8.2. Zvláštní jízdní úkony, které se zkoušejí s ohledem na bezpečnost provozu na pozemních komunikacích:

8.2.1 připojení přívěsu k motorovému vozidlu a odpojení přívěsu od motorového vozidla nebo odpojení přívěsu od motorového vozidla a opětné připojení přívěsu k motorovému vozidlu; tento jízdní úkon musí začínat s tažným vozidlem zaparkovaným vedle přívěsu (tj. nikoliv v jedné řadě) (pouze pro skupiny C + E, C1 + E, D + E, D1 + E);

8.2.2 couvání v zatáčce, jejíž zakřivení je ponecháno na rozhodnutí členských států;

8.2.3 bezpečné zaparkování pro nakládku/vykládku na nakládací rampě/plošině nebo podobném zařízení (pouze pro skupiny C, C + E, C1, C1 + E);

8.2.4 parkování s ohledem na bezpečné vystupování cestujících z autobusu a nastupování cestujících do autobusu (pouze pro skupiny D, D + E, D1, D1 + E).

8.3. Chování v provozu na pozemních komunikacích

Žadatelé musí při dodržení naprosté bezpečnosti a provedení všech nezbytných opatření provést všechny následující úkony za běžných situací provozu na pozemních komunikacích:

8.3.1 rozjezd: po zaparkování, po zastavení v provozu; opuštění příjezdové cesty;

8.3.2 jízdu po rovné pozemní komunikaci, projíždění okolo jedoucích vozidel včetně zúženého prostoru;

8.3.3 jízdu v zatáčkách;

8.3.4 křižovatky: příjezd do křižovatek a průjezd křižovatkami a dálničními uzly;

8.3.5 změna směru jízdy: odbočování doleva a doprava; přejíždění z jízdních pruhů;

8.3.6 příjezd na dálnici/výjezd z dálnice nebo jiné silnice (je-li k dispozici): zařazení do rychlejšího pruhu, přejezd do pomalejšího pruhu;

8.3.7 předjíždění/míjení: předjíždění jiných vozidel (je-li to možné); jízda podél překážek, například parkujících automobilů; předjíždění jinými vozidly (je-li to možné);

8.3.8 zvláštní vlastnosti pozemní komunikace (jsou-li k dispozici): křižovatky s kruhovým objezdem, železniční úrovňové přejezdy; zastávky tramvají/autobusů; přechody pro chodce; jízda do kopce a z kopce při velkém podélném sklonu;

8.3.9 provedení nezbytných opatření při vystupování z vozidla.

9. **Vyhodnocení zkoušek dovedností a chování**

9.1 Pro každou z uvedených řidičských situací musí hodnocení odrážet dovednost, s jakou žadatel zvládá řízení vozidla, a předvedenou schopnost řídit naprosto bezpečně. Zkoušející se musí během zkoušky cítit bezpečně. Chyby v řízení nebo nebezpečné chování okamžitě ohrožující bezpečnost zkušebního vozidla, jeho cestujících nebo dalších účastníků provozu na pozemních komunikacích mají za následek složení zkoušky bez ohledu na to, zda musel zkoušející nebo doprovázející osoba zasáhnout. Avšak je na zkoušejícím, aby rozhodl, zda má být zkouška dovednosti a chování dokončena.

Zkoušející musí být vyškoleni tak, aby byli schopni správně hodnotit schopnost žadatelů bezpečně řídit. Práce zkoušejících musí být sledována a musí být pod dozorem orgánu pověřeného členským státem, aby bylo zajištěno správné a důsledné hodnocení chyb v souladu s normami stanovenými v této příloze.

9.2. Během hodnocení věnuje zkoušející zvláštní pozornost skutečnosti, zda žadatel prokazují defenzivní a sociální řidičské chování. To by se mělo odrazit na celkovém způsobu řízení a ti, kteří zkoušejí z řízení, by toto měli brát v úvahu při celkovém hodnocení žadatele. Hodnocení zahrnuje přizpůsobivé a rozhodné (bezpečné) řízení, respektování silničních podmínek a podmínek počasí, respektování okolního dopravního provozu, respektováni zájmů ostatních účastníků provozu na pozemních komunikacích (zejména zranitelných) a předvídání.

9.3. Zkoušející z řízení dále hodnotí, zda žadatel:

9.3.1 ovládá vozidlo, přičemž bere v úvahu: řádné užívání bezpečnostních pásů, zpětných zrcátek, opěrek hlavy, sedadel; řádné užívání světel a ostatního vybavení; řádné užívání spojky, převodovky, plynového pedálu, brzdového systému (včetně třetího brzdového systému, je-li k dispozici) a řízení; ovládá vozidlo za různých okolností a různých rychlostí; bere v úvahu stabilitu vozidla na vozovce, váhu, rozměry a vlastnosti vozidla, váhu a typ nákladu (pouze pro skupiny B + E, C, C + E, C1, C1 + E, D + E, D1 + E) a pohodlí cestujících (pouze pro skupiny D, D + E, D1, D1 + E) (bez příliš rychlého přidávání plynu, s plynulým řízením a bez prudkého brždění);

9.3.2 řídí hospodárně a s ohledem na životní prostředí, přičemž bere v úvahu otáčky motoru za minutu, změnu rychlostí, brzdění a akceleraci (pouze pro skupiny B + E, C, C + E, C1, C1 + E, D, D + E, D1, D1 + E);

9.3.3 se věnuje sledování provozu: sledování celého okolí; řádné užívání zrcátek; schopnost vidět na dlouhé, střední a krátké vzdálenosti;

9.3.4 dodržuje pravidla přednosti v jízdě: přednost v jízdě na křižovatkách a dálničních uzlech; dávání přednosti v jízdě za jiných okolností (například při změně směru, změně jízdního pruhu, zvláštních jízdních úkonech);

9.3.5 správně se zařazuje na silnici: řádně se řadí na silnici, do jízdních pruhů, v kruhových objezdech, na silnici se zatáčkami, přiměřeně podle typu a vlastností vozidla; předvídá změnu zařazení;

9.3.6 dodržuje vzdálenosti: dodržuje dostatečné vzdálenosti před sebou a po straně; dodržuje dostatečné vzdálenosti od ostatních účastníků provozu na pozemních komunikacích;

9.3.7 rychlost: nepřekračuje největší povolenou rychlost; přizpůsobuje rychlost podmínkám počasí a provozu na pozemních komunikacích a tam, kde to vyžadují vnitrostátní rychlostní limity; jezdí takovou rychlostí, aby bylo možno zastavit na vzdálenost, na kterou je viditelnost a volná silnice; přizpůsobuje rychlost jízdy celkové rychlosti stejných účastníků provozu na pozemních komunikacích;

9.3.8 světelná signalizace, silniční značky a ostatní značení: správně se chová podle světelné signalizace; dodržuje pokyny od osob řídících dopravní provoz; správně se chová podle dopravních značek (zákazových nebo příkazových); jedná přiměřeně podle vodorovného značení na vozovce;

9.3.9 dávání znamení: v případě nezbytnosti dává znamení správně a včas; dává správně znamení o změně směru jízdy; jedná přiměřeně s ohledem na všechna znamení dávaná ostatními účastníky provozu na pozemních komunikacích;

9.3.10 brzdění a zastavování: podle okolností včas zpomaluje, brzdí nebo zastavuje; je předvídavý; požívá různé brzdové systémy (pouze pro skupiny C, C + E, D, D + E); používá jiné systémy snižování rychlosti než brzdné (pouze pro skupiny C, C + E, D, D + E).

10. **Délka zkoušky**

Délka zkoušky a ujetá trasa musí být dostatečná k posouzení dovedností a chování podle písmene B této přílohy. V žádném případě nesmí být doba strávená řízením na silnici kratší než 25 minut pro skupiny A, A1, B, B1 a B + E a 45 minut pro ostatní skupiny. V tomto čase není zahrnuto přijímání žadatele, příprava vozidla, technická kontrola vozidla s ohledem na bezpečnost provozu na pozemních komunikacích, zvláštní jízdní úkony a oznámení výsledku praktické zkoušky.

11. **Místo zkoušky**

Část zkoušky, kterou se ověřuje žadatelovo zvládnutí technické stránky vozidla, může být prováděna na zvláštním zkušebním pozemku. Pokud je to možné, měla by být část zkoušky, při které se hodnotí žadatelovo chování v provozu na pozemních komunikacích, prováděna na silnicích mimo zastavěné oblasti, na rychlostních silnicích (silnicích pro motorová vozidla) a dálnicích (nebo podobných), a dále na všech druzích městských ulic (v obytných oblastech s povolenou rychlostí 30 a 50 km/h, na městských rychlostních komunikacích), čímž by byly zastoupeny různé druhy obtížných situací, se kterými se budou řidiči setkávat. Je také žádoucí, aby se zkouška konala při různé intenzitě dopravního provozu. Čas strávený řízením na pozemní komunikaci by měl být optimálně využit k posouzení chování žadatele v různých druzích provozu, se kterými se může setkat, se zvláštním důrazem na změnu mezi těmito druhy.

II. **ZNALOSTI, DOVEDNOSTI A CHOVÁNÍ PŘI ŘÍZENÍ MOTOROVÉHO VOZIDLA**

Řidiči všech motorových vozidel musí mít vždy znalosti, dovednosti a chování popsané v bodu 1 až 9, a to s ohledem na jejich schopnost:

— rozpoznat nebezpečí dopravního provozu a zhodnotit jejich závažnost,

— dostatečně ovládat své vozidlo tak, aby se nevytvářely nebezpečné situace, a reagovat přiměřeně, kdyby se takové situace vyskytly,

— dodržovat pravidla provozu na pozemních komunikacích, zejména ta, která jsou určena k zabránění dopravním nehodám a zachování plynulosti provozu,

— odhalit každou hlavní technickou závadu na svých vozidlech, zejména ty závady, které představují riziko pro bezpečnost, a umět je odpovídajícím způsobem odstranit,

— počítat se všemi faktory, které ovlivňují chování řidiče (například alkohol, únava, slabý zrak atd.) tak, aby si zachovali naprosté využití schopností potřebných pro bezpečnou jízdu,

— projevováním patřičného respektu vůči ostatním pomáhat zajišťovat bezpečnost všech účastníků provozu na pozemních komunikacích, zvláště těch nejslabších a nejvíce ohrožených.

Členské státy mohou provádět příslušná opatření, aby zajistili řidičům, kteří pozbyli znalosti, dovednosti a chování popsané v bodech 1 až 9, možnost znovu nabýt těchto znalostí a dovedností a pokračovat ve vykazování chování požadovaném pro řízení motorového vozidla.“